

BŘEZOVÁ KŮRA

ČÍSLO 293

PROSINEC 2020

SLOVO ÚVODEM....

Seigo bojovníci a nováčci kmene Shawnee!

Končí nám rok 2020, rok, na který jistě nikdo z nás nezapomene. Ve zběsilém běhu času můžeme mít občas problém vybavit si, jestli se určitá událost stala před dvěma, třemi či pěti lety, zážitky nám splývají a držíme-li v ruce nějakou fotografii z minulosti, pátráme v paměti, kdy vlastně byla pořízena a hledáme na ní nějaké vodítko, kterého bychom se mohli chytit. Podobné tápání nám v případě právě končícího roku asi bohužel nehrozí. Spousta zrušených nebo odložených kmenových akcí či rodinných oslav, domácí školní výuka, zrušené zahraniční dovolené a kulturní akce a hlavně všudypřítomné roušky, to vše se nám vybaví ve spojitosti s rokem 2020. Stojíme na prahu roku 2021 a možná i vy si dáváte různá předsevzetí, čeho byste v něm chtěli dosáhnout a co byste chtěli ve svém životě změnit. Nad tím vším ční zcela určitě naše společné přání – vrátit běh života do těch „starých dobrých“ kolejí. Potkávat se bez obav se svými příbuznými, spolužáky a kamarády, vyrazit si s nimi na výlet či na výpravu, odhodit natrvalo roušky a respirátory. Doufejme tedy, že se nám toto přání splní a nepříjemný virus se ať už díky účinnému očkování či svému přirozenému oslabení stane „jen“ běžnou nemocí jako je třeba angína anebo chřipka. Omezení zatím stále trvají, ale věřme, že s počínající vakcinací se začne opět brzy blýskat na lepší časy.

V průběhu prosince došlo k dočasnému obnovení rodových schůzek a mohli jste se tedy setkat s kamarády alespoň ze své družiny. Plánovaná kolínská regata i tradiční kmenová nadílka zůstaly jen nenaplněnými položkami v plánu našich akcí, nicméně díky nasazení dívčí části vedení kmene se po Zábřeze a okolních vesnicích rozjel motorizovaný šavanský ježíšek a prostřednictvím drobných dárečků a novoročních přání jste ostatním mohli vyslat vzkaz, že na ně i na dálku myslíte a chcete jim udělat radost. Naprostá většina z vás této možnosti využila a ukázala, že na ostatní šavanské soukmenovce myslí. Wašte!

Se závěrem roku se „sešla“ (poprvé online!) kmenová rada. Kromě několika provozních záležitostí řešila i kalendárium na zbytek kmenového roku. Ano, i tentokrát zůstane část akcí bohužel jen na papíře, ale přípravou kalendária chceme dát najevo, že i my hledíme do budoucna s vírou v lepší zítřky a s nadějí na plné obnovení naší běžné činnosti. Tak tedy na viděnou v roce 2021!

Sa. TAWASUTA

STRÍPKY Z KMENOVÉ RADY

Dnešní doba nás nutí čelit novým výzvám, a tak i náčelnictvo kmene, které si je vědomé současných omezení a ctí zásadu, že **pravidla jsou od toho, aby se dodržovala**, bylo nuceno najít si pár dní před koncem roku nový způsob, jak se sejít k projednání pro chod kmene důležitých věcí, a přitom nezasednout k jednomu stolu. S dnešními vymoženostmi mobilní komunikace našťěstí není složité uspořádat během chvilky telekonferenci a pobavit se dohromady z tepla a bezpečí svých domovů - vánoční cukroví a šálek voňavého čaje povolen 😊

Shrnu pár bodíků, které také přišly na přetřes a mohly by vás zajímat:

.... po delší době díky Dredy znovuožije naše vývěska v Zábřeze, která je umístěna vedle vily Perla a již delší dobu nebyla aktualizována.

.... firma Paliva energo, které je majitelem vily Perla, nám také stejně jako loni dodá za roznos vánočních letáků zásobu uhelných briket na klubovnu.

.... WATOKNAPA se setká s vedením města za účelem projednání možnosti opravy nevyhovující přístupové cesty k zábřežské klubovně.

.... v roce 2021 už se nebudeme registrovat v hnutí Skaut – český skauting ABS, v této organizace setrvá jen oldskautský oddíl Bratři ohně. Náš oddíl bude tedy nadále již pouze členem organizace Junák – český skaut. Jako vedoucí oddílu bude registrována WATOKNAPA, zástupkyní vedoucí Eddie.

.... jak již bylo zmíněno v úvodníku, rada sestavila pro období leden-červen plán kmenových akcí. Z důvodu nejisté pandemické situace a souvisejících omezení jej zatím nebudeme zveřejňovat, v případě rozvolnění zákazu sdružování vás s kalendářem včas seznámíme. Nejdůležitější datum však už teď říci můžeme – letní tábor ve Štítech začne 1. července a skončí 17. července. Naši nejmenší (Medvědi a Koníci) s námi pobudou o pět týdnů, a to v termínu 3.-10. července.

Za náčelnictvo degandawida TAWASUTA

VÁNOČNÍ MOTONADÍLKA

20. PROSINCE 2020

V neděli 20. prosince jsme s WATOKNAPOU a Honzíkem vyjeli na první kolo letošní speciální vánoční nadílky. Jako první bylo potřeba vyzdobit a připravit vánoční auto. Kufr jsme naplnili dárčky a malým stromkem, auto obmotali stříbrnými řetězy a mohlo se vyrazit.

Naším úkolem bylo objet všechny členy oddílu v Zábřeze. Každý si přišel ven k autu, zpod vánočního stroměčku v kufru vzal svou nadílku od vánočního skřítky a jelo se honem na další stanoviště.

Některým šťastlivcům jsme kromě dárků nadělili i krásný budíček (nebojte, nebudu nikoho jmenovat, Hobite a Morče).

Doufám, že vánoční skřítek udělal všem obdarovaným radost a dárčky od kamarádů jste si užili.

Dredy

V neděli 20. 12. 2020 jsme ve složení WATOKNAPA, Eddie, šikovný řidič Honza a vánoční skřítek objížděli s dárky zvolské rody. Jako první jsme se zastavili u Očka, dále jsme se úspěšně dozvonili u Vrabčáka a Sýčka. Další zastávka byla u Aničky a poté jsme pokračovali ve spanilé jízdě za Strakami. Tam bylo nadělování nejdelší, protože obdarovat hned 4 Šavany trochu času zabere... ale je taky možné, že to bylo spíš tím výborným cukrovím, které jsme dostali na „ochutnání“.

Po posilnění jsme se zastavili u Štěpy, hmyzích sester Berušky a Motýlka a u nováčka Evičky. Ve Zvoli jsme se ještě vraceli na Dluhov za Beranem, holt jedna Zvolačka v autě je málo pro dobrou navigaci.

Po obdarování Berana jsme ještě vyrazili do Lukavice za Sasankou a za nováčky rodu Koníků Nikolkou a Šárkou.

Suma sumárum.

Během naší motonadílky jsem viděla tolik úsměvů (samozřejmě pod rouškou), jak už dlou-

ho ne.

Košíček s nadílkou nakonec přes mnohé pokusy nikdo nezcizil.

A za šavanskou módní policii musím vyjádřit hluboký obdiv vašim kostymérům, neboť outfity, ve kterých jste nám chodili otvírat, by se hodily i na módní přehlídku.

Doufám, že se vám tento netradiční způsob alespoň trochu líbil a příští rok si snad nadělíme dárečky osobně.

Sg. Eddie

VÁNOČNÍ SETKÁNÍ OLDSKAUTŮ

Doba vánočních svátků je vždy také dobou setkávání. V letošním roce se však mnoho aktivit konat nemohlo, a dokonce neproběhla v tradičním duchu ani kmenová vánoční nadílka. Ta má vždy vysokou účast a velká část členstva se jí nemůže dočkat.

I přes nepřízeň doby se klan Modré želvy, Oldskauti a kamarádi dohodli a sešli se nedaleko Zábřeha na Klárince,

kde společně skoro 2 hodiny jedli, zpívali a debatili. Zásahu na vytopené chatičce měl především bratr Ferda, který společně se svým kamarádem Mirkem připravil zázemí celé akce. Při našem příchodu již hořel malý oheň a my se tak mohli pod rouškou tmavé noci vrhnout na opékání přinesených špekáčků.

O hudební doprovod se postaral Kiwi, který nám výrazně za pomoci Ferdy táhl většinu písniček. Dostalo se i na tradiční koledy, ale bylo vidět, že jsme je rok nezpívali, ale legrace jsme si užili všichni. Ferda se pokusil o malý ohňostroj, který skončil tak rychle jak začal :-)

Na samotný závěr byli pro účastníky setkání připraveny svázané větvičky jmelí, které si pro účastníky připravili Marky, MIČKINIKWA a IQ.

Sa. MIČKINIKWA

Až zaťuká Ježíšek na okénko, otevři ho alespoň malinko.
Pod stromkem užijvej klidu a pohody, dárcečky rozbal a zpívej si koledy.
Krásné Vánoce a šťastný nový rok!

TÁBOŘENÍ NA LIŠÁKOVĚ

I v měsíci Dlouhých nocí se na šavanském tábořišti Lišákov konalo další táboření. Nikdo z nás netušil, jaké to bude, protože jsme očekávali zimu, sníh či déšť. A skutečnost celé akce popíši v tomto článku.

Již ve čtvrtek vyrazil Gurchu, MIČKI-NIKWA a Marky, aby postavili klanové týpí Modrých Želv na loučce. A protože napadl sníh, mohli jsme většinu

věcí svézt na saních nebo jako tažní psi táhnout na velké plachtě. To se nám díky tomu podařilo velice rychle, a tak jsme se mohli brzy pustit do samotné stavby týpí. Po vztyčení stanu a umístění liningu jsme ještě přinesli hromadu smrkových větvíček a vyhloubili ohniště. Pak jsme spokojeně vyrazili zpět do tepla svého domova na Severáku.

Druhý den jsme nabrali do auta deky, kožešiny, jídlo a také Korálku a IQ. Cesta na tábořiště však už byla méně idylická, neboť již nebyl sníh, a tak jsme si museli poradit jinak. I tak se nám do tmy podařilo vše dopravit na tábořiště a zabydlet se v týpí. Korálka a IQ se poté přesunuli do Hynčiny a Marky s MIČKINIKWOU přespávali v týpí. Získané zkušenosti s mokrým bukovým a habrovým dřevem se hodily na sobotní večer a jistě poslouží i na další akce v zimním období.

V sobotu se pak přidali Korálka a IQ a my se tak mohli soustředit na přípravu večerní indiánské sauny a vaření uzeného kolene. Protože jsme tentokrát byli na Lišákově bez hostů, tak jsme si uvažené koleno a dobrý vývar užívali sami. Na několikahodinovou návštěvu nakonec dorazil Martin, Te rezka a Kryšťůfek. Byla vytažena vzduchovka a IQ s Martinem trénovali lov bizonů.

Saunu tentokrát pokryli IQ, Korálka a Marky. O topení a přípravu kamenů se postaral MIČKINIKWA. Když padla tma, mohlo vše začít. Sauna byla tentokrát silná, a tak jsme si ji dlouho užívali. Závěrem jsme si řekli, že ji opět uděláme, až bude ležet sníh a také pro naše kamarády.

Večer jsme byli v týpí a užívali si za světla plamínků, které stoupaly z našeho ohniště. Dřevo bylo tentokrát suché, a tak bylo v týpí příjemně. I samotná noc byla příjemná a nikomu nebyla zima a oheň nekouřil. Ráno jsme si udělali dobrou snídani a pomalu začali balit všechny věci. Opět nám byl velkým pomocníkem Martin, který nakonec po zabalení všech věcí dorazil s autem a všechno táborové vybavení nám vyvezl do Hynčiny, kde jsme přeložili věci do našeho auta a mohli vyrazit do civilizace, kde v Zábřehu na nás čekal vytopený byteček na Severáku.

Pro Březovou kůru sepsal MIČKINIKWA

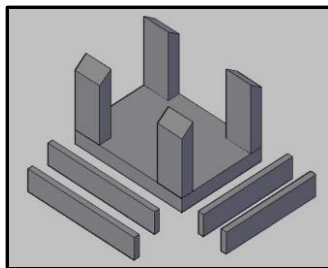
STOUPÁNÍ NA HORU

Zimním slunovratem (21. prosince) začíná kalendářní zima a pro naše opeřené bratříčky toho příroda nabízí k snědku a posilnění citelně méně, přestože krajina zvláště v posledních letech nebývá přikryta sněhovou pokrývkou. Ovoce ze stromů je již sklizeno, zbytky, které popadaly na zem, byly už buď ptáky a hlodavci zkonsumovány nebo shnily, zrna obilí vypadaná z klasů při žních už skončila v zásobárnách myši a hrabošů a žížaly a jiná hmyzí havěť zimují hluboko v zemi či ve štěrbinách fasád nebo pod kůrou stromů. Nastává ta pravá chvíle, aby ti, kteří o sobě prohlašují, že mají přírodu rádi, sáhli také k činům a postarali se o posilnění ptačích žaludků. Návod na výrobu ptačího krmítka už jsem sepsal do Březové kůry č. 253, ale vzhledem k tomu, že v té době (prosinec 2016) většina z vás v kmeni ještě nebyla, rozhodla se redakční rada toto OP zopakovat.

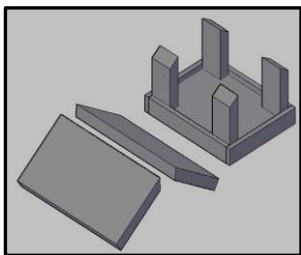
O-63 Zhotov ptačí krmítko a v zimních měsících se starej o pravidelný přísun potravy.

Druhů ptačích krmítek může být velmi mnoho. Od těch nejjednodušších typu pet lahev s otvory naplněná semínky přes tuková krmítka vyrobená z květináče až po ty nejpropracovanější dřevěné modely ozdobené vyřezávanými sloupky. Předkládám vám jednoduchý návod k výrobě obyčejného dřevěného krmítka, které pak už jen stačí zavěsit a zahájit přísun potravy. K té si ještě řekneme pár slov na závěr. Teď už jen zaberte tačkovu nebo dědovu dílnu, opatřete si vhodný stavební materiál (postačí odřezky z desek vhodných rozměrů) a směle do toho! Potřebovat budete svěrák na upnutí materiálu, pilku na dřevo, kladívko, hřebíky, rašpli nebo pilník a vrtačku.

Krmítko sestavíte z 11 dílů – dno, čtyři sloupky, čtyři okrajové lišty a dva střešní díly. Rozměry nechám na vás, záleží na dostupném materiálu, ale pro vaši orientaci – já jsem vyráběl krmítko o délce 30 cm a šířce 20 cm. Dle zvolených rozměrů si pak nařežte dno, sloupky a okraje, jak vidíte na obrázku vpravo. Délka podélných okrajových lišt odpovídá zvolené délce

dna, při stanovení délky bočních lišt nezapomeňte k šířce dna připočíst také 2x tloušťku podélných lišt, aby se okraje překrývaly – viz druhý obrázek.

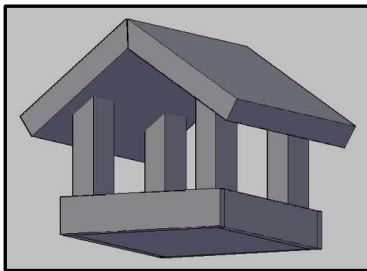

Okraje chrání potravu, aby ji nerozfoukal vítr nebo ji ptáci nevyhrabali z krmítka pryč. Jak také můžete na obrázku vidět, v případě sloupků je třeba, aby jejich horní řez byl veden šikmo, aby k nim dobře přiléhala střecha. Jaký úhel zvolíte je opět na vás, udáte jím pouze sklon střechy, ale zvolený úhel by měl být samozřejmě stejný u všech čtyřech sloupků. Pokud chcete, aby hotové

dílo lahodilo vašemu oku, můžete po nařezání materiálu hrany a otřepy zabrousit rašplí nebo pilníkem.

Nyní nastává fáze sestavování. Doporučuji, abyste si před tlučením hřebíků v daném místě předvrtali otvory, jinak by vám mohly při stloukání nařezané díly prasknout. Přitlučte nejdříve sloupky do rohů spodního dílu (pozor na správnou orientaci sloupků), poté k nim přibijete podélné a následně i boční okraje.

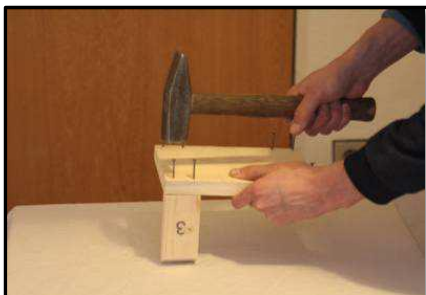
Teď si můžete naměřit a uřezat střešní díly. Myslete na to, že střecha by měla na všech stranách krmítko přesahovat, aby byla potrava chráněná před deštěm a sněhem. Strany, jimiž oba střešní díly přiléhají k sobě, je třeba opět seříznout šikmo – přiložte si jeden díl na sloupky a tužkou si naznačte řez tak, aby směřoval kolmo dolů. Ve stejném úhlu pak seřízněte i druhý díl, aby při natlučení na sloupky pěkně přilehly k sobě. Opět předvrtejte otvory a oba střešní díly stlučte nejdříve k sobě a celou střechu pak natlučte na sloupky. Hotovou střechu je dobré nakonec pobít „krytinou“ – poslouží třeba klasický térový papír, já jsem použil zbytky folie na zahradní jezírka, určitě poslouží i vyřazený dětský bazének a podobně. Životnost krmítka prodloužíte nátěrem, pokud se pro něj rozhodnete, zvolte zdravotně nezávadnou barvu, není účelem hodující ptactvo intoxikovat ☺

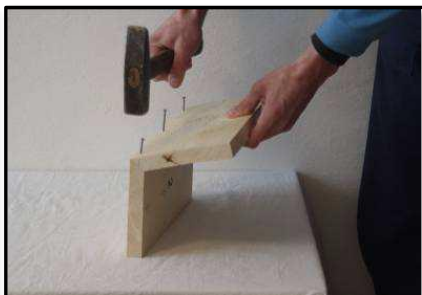
Zbývá už jen hotové dílo zavěsit na vhodné místo – provlečte pevný provaz podélně pod střechou a krmítko zavěste, pokud možno zvolte závětrné místo v klidnější části zahrady, sadu nebo parku (dostatečně vysoko nad zem, aby se strážníci sami nestali potravou pro hladové kočky). Můžete jej také postavit na parapet za okno, případně vyvrtat v jeho dně otvory a provlečeným drátem jej pevně přidrátovat na balkonové zábradlí.

Co se týká stravy, vhodná jsou semínka slunečnice, řepky, prosa nebo pšenice, kosům posloužíte rozkrojeným jablkem nebo nahrubo nastrouhanou mrkví, dále můžete zkusit strouhanku z bílého nesoleného pečiva, ořechová jadýrka, nejen sýkorky pak ocení, když na krmítko zavěsíte kousek loje (ten seženete u řezníka). Určitě nepřikrmujeme slaným nebo kořeněným pečivem, dáváme pozor také na plíseň. Nezapomínejte krmítko také čistit od prázdných slunečnicových slupek nebo zbytků jablek, které by mohly začít zahnívat.

A na závěr pár názorných fotografií, pokud někomu nestačil slovní popis:

Sloupky přitlukáme ke dnu ze spodní strany

Před připevněním střechy na sloupky stlučeme oba díly k sobě

Hotovou střechu natlučeme shora na sloupky

Krytina stejně jako na domě chrání krmítko před zatékáním

Zavěsíme, krmíme, pozorujeme, kocháme se a fotíme strážníky pro Březovou kůru ☺

Pro inspiraci uvádíme další typy krmítek i s jejich nadšenými strávníky 😊

Sa. TAWASUTA

MÍR UPROSTŘED VÁLKY

Vánoce 1814, Vánoce 1914 a Vánoce 2014, Evropa. Proč to sem píšu? Vánoce 1814 jsou už dosti vzdálenou minulostí, Vánoce 2014 naopak minulostí blízkou a většina z nás je už pamatuje. A co Vánoce 1914? V té době ve světě probíhal do té doby největší konflikt – první světová válka. A bylo jasné, že tyto Vánoce vojáci nestráví se svými rodinami. A právě o Vánocích 1914, v zákopech, zimě a utrpení proběhne mezi Němci, Francouzi a Angličany naprosto výjimečná událost, která bude později nazvána **Vánoční příměří**.

První světová válka (1914-1918) byl největší konflikt, který do té doby svět zažil. Hlavní příčinou této zákopové války byl atentát na rakousko-uherského následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este v Sarajevu v červnu 1914, po němž Rakousko-Uhersko vyhlásilo válku Srbsku a do války se díky řetězové reakci postupně zapojilo mnoho (nejen evropských) států. Proti sobě stály státy Trojdohody – carské Rusko, Francie, Britské impérium a jejich spojenci, kteří byli na straně Srbska, a Ústřední mocnosti – Rakousko-Uhersko, Německo, Osmanská říše a další státy.

Válka skončila po čtyřech letech uzavřením několika mírových smluv. Za následek měla přes 15 milionů mrtvých, miliony raněných a zbídačenou zem. Pro svět také znamenala zlom ve vývoji technologií i zbraní a rozpad mnoha velkých států (včetně Rakouska-Uherska), z nichž vzniklo mnoho menších států (včetně Československa). Versaillská smlouva z roku 1919 pak za viníky označila Německo a jeho spojence a Německu byly uloženy velké sankce.

Svět chtěl zabránit dalšímu konfliktu podobných rozměrů, jak ale víme, nepovedlo se mu to – už za několik let se v Německu objevil muž, který chtěl opět pozvednout Německou říši. A ten bude moct za ještě větší konflikt a smrt desítek milionů lidí. To už je ale zase jiný příběh...

Příměří občas proběhla

Je důležité si uvědomit dvě věci: že v minulosti byl příčinou války mezi státy většinou nějaký spor mezi vedeními jednotlivých zemí, jejichž obyvatelé často necítili takovou nenávist a bojovat nechtěli (samozřejmě to neplatilo vždy a

všude) a také, že první světová válka byla především válkou zákopovou – vojáci tedy většinu času trávili v zákopech a často velmi dlouhou dobu bojovali o několik set metrů půdy, které vždy získali, ztratili, získali... A to mělo samozřejmě spolu s hladem, zimou, mokrem a steskem po domově špatný vliv na psychiku

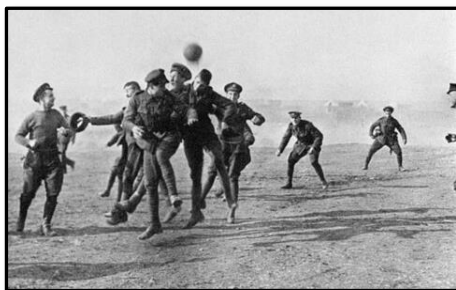
vojáků. Dokonce se občas někde stávalo, že bylo uzavřeno dočasné příměří, aby se vojáci mohli v klidu najíst nebo pohřbit mrtvé, kteří zemřeli při pokusech dobývat stále dokola ten samý kus země. Po začátku války se zjišťuje, že to asi bude o něco delší a větší válka, než se původně myslelo, a vojákům postupně došlo, že letošní Vánoce nestráví se svými rodinami, ale budou mrznout a asi i umírat v zákopech. Papež Benedikt XV. (na obrázku) dokonce žádal, aby během svátků vánočních utichly zbraně, nicméně jeho přání nebylo vyslyšeno...

Stille Nacht, heilige Nacht...

A nyní se už dostáváme k názvu článku a k belgickému městu Ypres, kterým procházela západní fronta. Na jedné straně tu stojí vojáci Německého císařství, kteří narození Krista slavili 24. prosince, a na druhé vojáci Britského impéria, kteří byli zvyklí

Povídalo se, smálo se, vyměňovaly se věci

Fotbalový zápas byl vyvrcholením příměří

slavit Ježíšovo narození až následující den, a Francie. Vojáci byli zvyklí večer zpívat, ale večer 24. prosince byla od německých zákopů slyšet jiná, ale jim povědomá, píseň – slyšeli píseň Tichá noc (v němčině nazvaná Stille Nacht), která je známá po celém světě. To je samozřejmě překvapilo. Když se podívali směrem k zákopům protivníka, uviděli vánoční stromečky a poté, co viděli Němce, jak vylézají ze zákopů a jdou beze zbraně vstříc protivníkovi, začali vylézat i

oni. A velení jednotlivých armád se následně domluvilo na dočasném uzavření příměří!

To bylo veliké překvapení. Najednou tam proti sobě nestáli vojáci se zbraní v ruce, ale úplně stejní lidé s úplně stejnými pocity – lidé, kteří budou už navždy poznamenaní hrůzami války a dále už nechtějí bojovat. Najednou se toto místo proměnilo z bojiště na slavení Vánoc. Vojáci si spolu začali povídat, smáli se, jedli a pili a také si vyměňovali věci. Všechna nenávist zmizela a všude vládla jen mír. Bohužel válka neskončila, takže i vojáci se na noc opět museli rozejít každý na svou stranu. Nicméně další den se opět sešli, hovořili spolu, a dokonce proběhlo i fotbalové utkání.

Smutná dohra

Po těchto dvou skvěle strávených dnech se ale museli opět rozejít, a ještě tři roky proti sobě bojovat. Pro vojáky mělo příměří bohužel smutnou dohru. Vrchní velení obou stran s klidem zbraní samozřejmě nesouhlasila a chtěla udělat vše pro to, aby se tato událost už nikdy neopakovala – vojáci

Událost neunikla tisku a neunikla ani generalitám obou stran, které chtěly udělat vše pro to, aby se to už nikdy nestalo

sila a chtěla udělat vše pro to, aby se tato událost už nikdy neopakovala – vojáci tak byli většinou převeleni na jiné místo, nicméně to už nemohlo změnit skutečnost, že se vojákům dvou zneprátených zemí povedlo uzavřít příměří...

Tato událost neproběhla jen u města Ypres, jak jsem zde popisoval, ale i na jiných místech západní fronty. Na frontě východní, kde bojovalo především Německo a Rakousko-Uhersko proti Rusku, bylo však uzavření příměří o Vánocích nebo kdykoliv jindy naprosto ojedinělé.

Proč?

Proč o tom sem píšu? Co pro nás tato událost dnes znamená? Tak určitě to není nějaký historický milník, který by měl každý znát a kterému jsou obětovány hodiny dějepisu, ale na druhou stranu to ukazuje velmi zajímavou událost, kdy

se dvěma znepřáteleným stranám povedlo se o svátcích klidu a míru spřátelit. Když o tom takhle píšu, napadá mě také, že to pro vojáky musel být hrozný pocit jít zpět do zákopů s tím, že za několik hodin nebo dní budou bojovat s těmi, se kterými ještě před chvílí hodovali, a možná tak nakonec bylo i pro ně dobře, že byli převeleni... Tato 106 let stará událost také dokazuje, co jsem napsal na začátku článku – že válka je především válkou mezi vedením států, kteří touží po moci a obyčejný lid často žádnou válku nechce.

Kříž připomínající tuto mimořádnou událost

Ga. Imnu

První světová válka v obrazech:

Zima, hlad, bolest, únava – tak by se daly charakterizovat zátky během této války

První světová válka znamenala i zlom v používání chemických zbraní, proti kterým nebyla nejprve žádná ochrana

Tank Mark I – úplně první tank byl použit Brity v bitvě na Sommě (1916)

Pokud voják válku přežil, zanechala na něm psychické následky na celý život

Německý císař Vilém II.

KOMUNITNÍ CENTRUM VE ZVOLI

Jak jste se již mohli dočíst na našem kmenovém webu, zvolské rody Koníků, Sov a Káňat se konečně dočkaly nového zázemí. Doufejme, že po letech střídavého působení ve vytižených prostorách Obecního úřadu (knihovna, zasedačka, klub důchodců či rekonstruované místnosti bývalé hospody) a nevlídné chladné sokolovny jsme, pokud možno natrvalo, zakotvili v novotou zářících klubovných rekonstruovaného Komunitního centra. Co se za tímto názvem skrývá?

Jedná se o budovu stojící na farních pozemcích, která má za sebou poměrně různorodou historii. Původně sloužila jako stodola, aby byla v období první republiky přestavěna na farní dům a mohli se zde setkávat věřící a ostatní místní obyvatelé. V období nastupujícího komunismu byla jako mnoho jiných znárodněna a až do počátku 90. let v ní bylo provozováno kino. Do její údržby však příliš investováno nebylo a postupně tak chátrala. V rámci porevolučních restitucí byla vrácena římskokatolické farnosti. Uskutečnilo se zde něco málo akcí pro farní komunitu a došlo alespoň na opravu střechy, aby zatékající voda nezničila budovu úplně, další téměř čtvrtstoletí se zde neděje prakticky nic.

Na lepší časy se začíná blýskat v roce 2014, kdy farníci ze čtyř vesnic spadajících pod zvolskou farnost (Zvole, Lukavice, Rájec, Jestřebí) zakládají spolek Zvolská čtyřka. Ten se kromě pořádání akcí především pro děti a mládež (farní den s hrami a atrakcemi pro děti, floorbalové tréninky apod.) začíná angažovat v opravách farních nemovitostí. Kostel dostává nový nátěr, bývalé chlévy sousedící s hlavní silnicí a samotná fara novou fasádu a vznikají také odvážné skici nové podoby farního domu. Členové spolku a další dobrovolníci přikládají během brigád ruce ke společnému dílu a připravuje se žádost o dotaci. Hlavní

část rekonstrukce se rozbíhá na podzim roku 2019, kdy se zapojuje vybraná externí firma. Je zbudována základní deska budoucí přístavby s novým sociálním zázemím (viz foto). Na ni navazují další práce – hrubá stavba přístavby, hydroizolace, oprava střechy, vnitřní omítky, podlahy, instalace atd.

S koncem podzimu 2020 je hotovo a zrekonstruovaný dům nesoucí nyní název Komunitní centrum je zdárně zkolaudován. Celková cena přestavby dosáhla téměř 10 milionů korun, ale výsledek stojí jistě za to. Díky Zvolské čtyřce tak Zvole získala důstojné místo pro pořádání přednášek, výstav, kulturních, environmen-

tálních a volnočasových aktivit, bude zde fungovat také poradenství zábrežské Charity a žáci přes cestu stojící základní školy sem budou docházet na své hodiny tělocviku.

Jsme rádi, že jsme se mohli se zástupci Zvolské čtyřky domluvit také na využití pro naše rodové i kmenové akce. Všechny zvolské rody se zde ke svým schůzkám před vánočními prázdninami již sešly a z přiložených fotografií a z dalších obrázků na našich kmenových stránkách můžete sami posoudit, jak se jim v nových klubovnách líbilo.

Sa. TAWASUTA

MALOVÁNÍ KMENOVÝCH BEDEN

Jak většina z vás ví, tak se v rámci zvelebování klubovny povedlo namalovat i všechny kmenové bedny. A to nejen tradičními indiánskými vzory, ale také indiánskými znaky, které užíváme hlavně v ohnivectví.

V posledním listopadovém boji o body se s těmito znaky mohli blíže seznámit i naši členové starších rodů. Dnes vám ráda představím jednotlivé znaky a tím zároveň ukážu správná řešení.

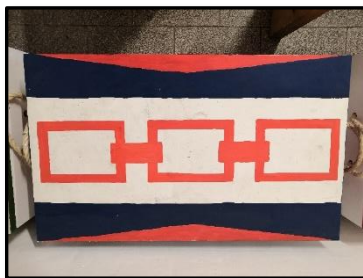
Znaky můžete využít při zdobení rouch, která snad budeme moci obléknout na jarním sněmu, či při zdobení obalů na deníky, kroniky i zápisníky. Další znaky jsou k nahlédnutí v Knize rouch nebo na kartičkách v klubovně. Výběr je veliký a je na každém z vás, zda jej využijete.

Poslední dvě nepomalované bedny jsou Morčete a Padáka, kteří si je předmalovali na indiánském dni a musí si je už jen dokončit – držím palce, pánové.

Jitřenka (červený znak uprostřed)

Svornost (červený znak)

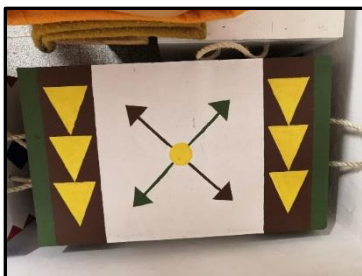
Úcta (zelený znak) k lesní moudrosti (bílá/modrý znak)

*Cesty (modré znaky)
dobrého lovce (žlutý znak)*

*Vzrůst (žluté znaky)
k všestrannosti (barevný)*

*Ochránce (zelený znak)
míru (modré znaky)*

*Výzva (kopí – červeno/černý znak)
orlích per (bílo/černé znaky)*

*Srdce (červený znak) bojovníka
(modrý znak) nebo také srdcem
bojovník*

*Listy (žluto-zelené znaky) na
stromě (zelený znak) nebo také
listy ze stromu*

*Ostražitý (hrot šípu – žlutý znak)
lovec (lovit – červený znak)*

*Síla (silný – červený znak)
přátelství (zelený znak)*

*Vidět (oko – modro/červený
znak) naději (kotva – modrý
znak) v člověku (osoba, lidské
tělo – červený znak)*

*Silné srdce (červený/černý znak)
kmene (kmenová kánoe – černý
znak)*

*Věrnost (pes, oddaný – hnědý
znak) pevným zásadám (páteř –
žlutý znak)*

*Bdělý (modrý znak) vůdce (hlava,
myslitel – zelený znak)*

INDIÁNSKÝ „KALENDÁŘ“

Zamýšleli jste se někdy nad názvy jednotlivých měsíců v průběhu roku? U některých je původ názvu více než zřejmý – leden odkazuje na mrazivé počasí, květen v naší mysli přímo evokuje obrázky rozkvetlých luk a ovocných sadů, listopadový déšť k zemi se snášejících barevných listů pak celý vegetativní cyklus jakoby uzavírá a říjen zní hlubokým hrdelním hlasem jelenů bojujících o přízeň svých laní. Jak vidíte, naši předci měli běh roku spjatý s přírodou a s jejím přirozeným koloběhem. Nejinak tomu bylo samozřejmě i u severoamerických indiánů, ačkoli nebyl jejich kalendář rozdělen na měsíce o přesně daném počtu dní. Řídili se spíše jednotlivými fázemi Měsíce na obloze. Jejich „kalendářní měsíce“ tak oddělovaly jednotlivé úplňky, kterým dávali jména dle charakteristik období, kdy k úplňku dochází. Samozřejmě se názvy lišily dle jednotlivých kmenů, podívejme se nyní, jaká jména nesly tyto úplňky v kultuře algonkinských kmenů, mezi které patřili i Shawneeové:

Vlčí úplňek – jedná se o první úplňek po zimním slunovratu (21. prosince), krajinu pokrývá hluboký sníh, vzduch je mrazivý a hladové vlčí smečky vyjí v blízkosti indiánských vesnic.

Sněžný úplňek – sněhová nadílka neustupuje, naopak jsou závěje hlubší a těžší a zimní úlovky jsou velmi chudé. Z toho důvodu některé algonkinské kmeny používali též název Hladový úplňek.

Vraní úplňek – zima pomalu končí a krajinou se nese krákání vraních hejn. Teploty lezou pozvolna stále výš a příroda se pomalu začíná probouzet. Jiný název Úplňek ledové krusty odkazuje k odtávajícímu a opět namrzajícímu sněhu, Červí úplňek upozorňuje na stopy žíží tam, kde už sněhová pokrývka zcela odtála.

Úplňek klíčící trávy – jaro je v plném rozpuku, zem se začíná zelenat čerstvými výhonky rašících rostlin, kmeny obývající břehy řek loví sledě, kteří se vydávají třít proti proudu (odtud též Rybí úplňek).

Květný úplňk – louky se rozvoní omamnou vůní tisíce květů, primitivní zemědělství ovládající východní kmeny osévají svá políčka, toto období je tedy u nich nazýváno také Úplňk setí obilí.

Jahodový úplňk – uvádí se, že tento název byl mezi algonkinskými kmeny univerzální. Nastává krátké období sklizně jahod, v našem kalendáři píšeme červen.

Bouřkový úplňk – letní dny jsou horké, zem zkrápí časté a intenzivní bouře. Jelení samců raší ze sametové srsti na čele nové parohy, vžil se tedy i název Jelení úplňk.

Jeseteří úplňk – v oblasti Velkých jezer byl jeseter běžnou rybou a často zpestřoval jídelníček Algonkinů. Zvláště v tomto období bylo snadné jej ulovit. V dusném srpnovém oparu se měsíc někdy jevil jako mírně načervenalý, užíval se tak i název Červený úplňk.

Kukuřičný úplňk – tento název se používal jen v případě, kdy tzv. Dožínkový úplňk (viz níže) připadl až na říjen, což nastává zhruba jednou za 4 roky. Častěji se však Dožínkový úplňk více blížil podzimní rovnodennosti a pak s ním Kukuřičný splynul.

Dožínkový úplňk – býval nazýván také Úplňk sklizně, v tuto dobu se sklízela na políčkách okolo vesnic severoamerických indiánů rýže, dýně, tykve či fazole. Při jasném měsíčním světle mohli zemědělci pracovat dlouho do noci.

Lovecký úplňk – s postupujícím podzimem bylo třeba vytvořit dostatečné zásoby masa a kožešin pro kmen na zimu, lovci se tedy vydávali po stopách zvěře a to často i v chladné záři měsíčního úplňku.

Bobří úplňek – v této době bývaly kladeny bobří pasti. Jejich kožešiny přišly vhod nejen k výrobě teplých zimních oděvů a pokrývek, ale staly se také žádaným artiklem při obchodování s bílými. Období bývalo také někdy nazýváno Mrazivý úplňek.

Studený úplňek – nastala opět zima a spolu s ní přišly i nejdelší a nejtemnější noci. Proto také toto období u některých kmenů neslo název Úplňek dlouhých nocí. Trajektorie Měsíce nad obzorem je vysoká a ten tak září během noci delší dobu.

Jak vidíte, vyjmenovali jsme 13 možných úplňků, zatímco náš kalendář má jen 12 měsíců. Možná víte, že úplňky v jednotlivých rocích nepřipadají vždy na stejné datum, dochází k posunu, neboť tzv. měsíční rok je kratší než sluneční rok. Při pojmenování úplňků tak vycházeli indiáni ze vzájemné polohy Slunce a Měsíce, názvy se tedy nemohou přesně krýt s našimi kalendářními měsíci. Většina roků má 12 úplňků, jednou za čas (přesněji 7x za 19 let) se však do jednoho roku vejde 13 úplňků, je tedy třeba použít všech 13 názvů. K této situaci došlo v právě končícím roce 2020. Následující rok 2021 jich tedy bude mít jen 12 a Kukuřičný úplňek bude přeskočen. Na webu <https://ufo.fme.vutbr.cz/moon>, ze kterého jsem čerpal při psaní tohoto článku, můžete pro jednotlivé roky najít přesná data, kdy Měsíc do kterého úplňku vstupuje.

Sa. TAWASUTA

ŠIFROVÁNÍ O BODY

Máme tu první šifrování v roce 2021, nebyla by to přece Březová kůra bez pravidelné dávky hlavolamů. I tentokrát můžete získat až 30 bodů, když rozluštíte kraťoučkou, mnou vytvořenou básničku a pošlete mi její znění do **25. 1. 2021** na **edita.riff@seznam.cz**. Luštění zdar!

1)

--	--	--	--	--

ABC	DE	FG	HCh
IJK	LM	NO	PQ
RST	UV	WX	YZ

2)

// - / . / - // . - - / . // ... - / - . / - / ... / - / - . // . - . / - . / .. / - / - //

3)

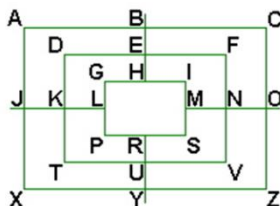
I	M	H	A
K	Á	R	M
D	N	O	I
Y	E	Z	Z
Ž	J	N	Á

4)

Vkrvájtsíbmke soe nwa čkapj dpovmlů (přeskočit 1 písmeno)

5)

TU JX MO CZ AB JL RY PR GH EF BC IS DF JL DK CZ IS TV

HRSTKA VTIPŮ

....a opět zvířátka....

Paní učitelka se v přírodopise ptá: „Jak se říká ptákům, kteří na zimu odlétají do teplých krajin, Pepičku?“ Po chvíli bezradného přemýšlení Pepa váhavě odpoví: „Na shledanou?“

„Paní Dvořáčková, váš pes nám sežral slepici!“, stěžuje si sousedka. „To jste hodná, že mi to říkáte, dnes už mu nic k jídlu nedám.“

Průvodčí ve vlaku se ptá cestujícího: „Pane, zaplatil jste za toho psa?“ Cestující v klidu odpoví: „Ne, kamarád mi ho dal zadarmo.“

Ke zvěrolékaři přijde chlapec s velkou dogou: „Pane doktore, náš Rex pořád běhá za malými auty a štěká na ně.“ Zvěrolékař jej uklidňuje: „Z toho si nic nedělej, to dělají všichni psi, zvláště ti mladí.“ „No jo, ale on si je nosí domů a zahrabává je na zahradě!“

Letí dva čápi a kolem nich prosviští tryskáč. Jeden z nich vykulí oči a říká: „Ten fičel, co?“ Druhý mu odpoví: „Se divíš, když mu hořel zadek?“

Bloudí kočka savanou a dojde k hromádce kostí. Najednou koutkem oka zahlédne, jak se k ní blíží levhart, a tak rychle přemýšlí, jak se zachránit. Vtom ji to napadne a začne se olizovat a nahlas si libuje: „Mňam, to byl ale dobrý levhart, dala bych si ještě jednoho!“ Levhart se lekne a uteče. Viděla to opice a hned běží levhartovi žalovat. Ten se samozřejmě naštve a říká opici: „Skoč mi na záda, jdeme, tohle jí nedaruju!“ Kočka stále na stejném místě oba zahlédne a opět dumá, jak z toho vyklouznout. V poslední chvíli se olízne a jakoby nic nahlas vykřikne: „Tak hergot, kde je ta opice, kterou jsem poslala pro dalšího levharta!“

Víte, jak se udrží veš na plešaté hlavě? Vší silou!

Klokani máma vyndá ze svého vaku mládě a hubuje: „Kolikrát jsem ti říkala, že nesmíš jíst sušenky v posteli????“

Ježek se v noci ztratil ve stepi. Celý uřňukaný se přitulí ke kaktusu a naříká: „Já se bojím, mami.“

JAVOROVÁ NAŽKA ZÁŘÍ-PROSINEC 2020

Bodování starších

1. místo	Sg. Sedmikráska	502 bodů	Káňata
2. místo	Ra. Čivava	475 bodů	Káňata
3. místo	Va. Korálka	449 bodů	Vlci
4. místo	Ga. Vrabčák	437 bodů	Káňata
5. místo	boj. Morče	435 bodů	Vlci
6. místo	Va. Liška	400 bodů	Vlci
7. místo	Va. IQ	386 bodů	Vlci
8. místo	boj. Bety	310 bodů	Káňata
9.-10. místo	Va. Koloušek	300 bodů	Káňata
9.-10. místo	Va. Sasanka	300 bodů	Káňata
11. místo	hledač Padák	252 bodů	Vlci
12. místo	boj. Čmelák	122 bodů	Vlci

Bodování mladších

1. místo	hledač Anička	377 bodů	Sovy
2. místo	boj. Větvíčka	329 bodů	Sovy
3. místo	hledač Mrkvíčka	317 bodů	Sovy
4. místo	hledač Beran	291 bodů	Sovy
5. místo	hledač Honzík	275 bodů	Medvědi
6. místo	hledač Beruška	272 bodů	Sovy
7. místo	hledač Sýček	259 bodů	Koníci
8. místo	hledač Drozdík	257 bodů	Medvědi
9. místo	hledač Střela	213 bodů	Medvědi
10. místo	hledač Kachnička	211 bodů	Medvědi
11. místo	hledač Samuel	194 bodů	Medvědi
12. místo	hledač František	185 bodů	Medvědi
13. místo	hledač Izabella	181 bodů	Koníci
14. místo	hledač Motýlek	176 bodů	Koníci
15. místo	hledač Jitřenka	153 bodů	Medvědi
16. místo	hledač Očko	118 bodů	Koníci
17.-18. místo	hledač Nikolka	38 bodů	Koníci
17.-18. místo	hledač Šárka	38 bodů	Koníci
19. místo	hledač Štěpánek	26 bodů	Koníci
20. místo	hledač Evička	19 bodů	Koníci

OBSAH 293. ČÍSLA BK

Slovo úvodem....(Sa. TAWASUTA)	str. 2
Střípky z kmenové rady (Sa. TAWASUTA)	str. 3
Vánoční motonadílka (Dredy, Sg. Eddie)	str. 4-5
Vánoční setkání oldskautů (Sa. MIČKINIKWA)	str. 6
Táboření na Lišákově (Sa. MIČKINIKWA)	str. 7-8
Stoupání na horu (Sa. TAWASUTA)	str. 9-12
Mír uprostřed války (Ga. Imnu)	str. 13-16
Komunitní centrum ve Zvoli (Sa. TAWASUTA)	str. 17-18
Malování kmenových beden (Sa. WATOKNAPA)	str. 19-21
Indiánský „kalendář“ (Sa. TAWASUTA)	str. 22-24
Šifrování o body (Sg. Eddie)	str. 25
Hrstka vtipů (Sa. TAWASUTA)	str. 26
Javorová nažka září-prosinec 2020 (Sa. WATOKNAPA)	str. 27

Kontakty:

Redakce: brezova.kura@centrum.cz, tel. 601 324 499 (TAWASUTA)

Náčelník kmene: watoknapa@centrum.cz, tel. 773 299 014 (WATOKNAPA)

Web kmene: www.shawnee.cz

Náš oddíl stále přijímá nové členy, schůzky rodů Medvědů a Vlků probíhají každé pondělí a pátek v čase 16:00-18:00 na klubovně - Sušilova 65, Zábřeh. Ve Zvoli se scházíme v klubovnách Komunitního centra ve čtvrtek 16:30-18:00 (Sovy) a v pátek 16:00-18:00 (Káňata) a 16:30-18:00 (Koníci). Aktuálně je v rámci protipandemických opatření činnost pozastavena, po skončení opatření vás rádi uvítáme v našich řadách. Přijďte mezi nás nebo kontaktujte náčelníci (telefon a email vyše)! Rádi vás poznáme!

Toto číslo Březové kůry vyšlo dne 30.12.2020.